

PREGÓ DE L'ANY PASSAT, DE JOSEP VALLS (ESCRITOR) CREIXELL, 1997

Bon dia a tothom i, abans de res, per si me'n descuidava al final, Bona Festa.

Era el 1979, un dia d'abril, quan per primera vegada vaig venir a Creixell amb l'escriptor Josep Pla. Escrivia llavors el que seria el volum 38 de l'Obra Completa, anomenat *Escrits Empordanesos*, i volia material de primera mà. No vam fer gaire res, aquell primer dia, i vam tornar una altra tarda a principis de maig. La primavera esclatava amb força, i l'home anava tocant totes les tecles de la seva sensibilitat; aquelles meravelles que llegim al *Quadern Gris*, o a *Aigua de Mar*, o a *El meu país*, Pla les anava repetint, ara de viva veu, mentre travessàvem aquest tros d'Empordà. Els marges ufanosos, els cirerers nevats de flor, el verd escumós de les oliveres, el cel esmolat, el paisatge transparent com una diapositiva... tot inspirava l'home que jo portava des de Figueres a Creixell. M'havia fet anar a voltar, això sí, cap a la carretera de Besalú, fins al trencant d'Ordis i Borrassà.

Vam quedar amb els que em van llogar (per dir-ho així), que en aquest pregó els parlaria de Josep Pla, perquè com tots vostès saben aquest any fa cent que va néixer, a Llofriu, el gran i polèmic escriptor. Aquest any, el nostre país, és l'Any Pla. D'acord o en desacord, és evident que hi ha moltes activitats engegades en relació amb el centenari. Aprofito per repetir el que he dit sovint en aquests vuit mesos que portem de 97: tot allò que es faci per tal d'excitar la lectura o la relectura de l'Homenot de Llofriu, em sembla perfecte. Altra cosa són activitats descaradament mercantils o propagandístiques que, amb l'excusa de l'Any Pla, també s'estan duent a terme des del món comercial, de la restauració, dels receptaris de cuina, etc.

Sobre el dit volum 38 de l'obra completa, Josep Pla, seguint un antic costum i manera de ser o de fer, no es preocupa gaire de la certesa o exactitud d'alguns fets i personatges, i escriu el que sent a dir, amb la finalitat de crear literatura, però sobretot amb la finalitat de dir-hi la seva, d'exposar el que pensa i adoctrinar subtilment, punyeterament, si em permeten, que en aquest art Josep Pla és un mestre de primera classe.

A part de les opinions que deixa anar, de les sentències i de les semiburles sobre

algun personatge, Josep Pla s'equivoca de mig a mig quan escriu malament, sempre i sense excepció, el nom d'aquest poble. Em sap molt greu haver-ho de dir, però és la veritat objectiva. Pla s'equivoca i escriu "Creixells", així en plural. I no és pas una equivocació única o casual, sinó reiterada. També escriu (malament) Dalmau de Creixells, Família Creixells, etc. I així mal escrit, és clar, surt també al volum 46 que conté els Índexs a l'Obra Completa de Josep Pla, sota la direcció i responsabilitat de Cristina Badosa, un altre personatge polèmic que ha sorgit, sobretot, en aquest commemorat centenari de l'escriptor.

Però no ens hem d'escandalitzar que escrigui malament un nom. Si ens volguéssim escandalitzar, ens podríem divertir molt tot al llarg de les vint mil pàgines que va deixar escri-

Josep Valls. Pregoner 1997.